

वन्यद्विपेन RAGH. 2, 37. मन्तेभक्तोपु 4, 47. कटप्रभेद 3, 37. Vgl. कट. — d) ein best. Wurf in einem Hazardspiele: त्रेताकृतसर्वस्वः पावरपतनाच्च शोषितशरीरः । नर्दितदर्शितमार्गः कटेन विनियतितो यामि ॥ MĀKĪ. 33, 10. 34, 13. Vgl. WILSON, Hindu Th. I, 49, N. und कटपू. — e) am Anf. eines comp. in Ortsnamen P. 4, 2, 139. — f) कट Menge am Ende einiger comp.; wird als suff. angesehen P. 5, 2, 29, Vārt. 4. — g) in अक्वार्त्, उत्वार्त्, प्रकट् und संकट् für ein suff. angesehen P. 5, 2, 29, 30. Die ursprüngliche Bedeutung von कट in diesen Wörtern ist schwer anzugeben; vgl. auch निकट. — h) N. pr. eines Rakshas R. 5, 12, 13. — Die Lexicographen haben noch folg. Bedd.: — i) Leichnam TRIK. 2, 8, 61. H. an. — k) Leichenwagen, Todtenbahre (शवर्य) H. an. — l) Gottesacker H. an. Vgl. कटसी. — m) Zeitpunkt (समय) H. an. MED. Statt dessen समय (welches näher zu शयय als zu समय steht) TRIK. 3, 3, 93. — n) Uebermaass, = अतिशय MED. = भृशम् H. an. कट वेकट चादुते TRIK. 3, 4, 1. Vgl. उत्कट 1. und कटखादक. — o) Saccharum Sara (शर) Roab. TRIK. 3, 3, 93. MED. Vgl. उत्कट 2, b. — p) eine einjährige Pflanze H. an. — q) Gras DHAR. im ÇKDR. — r) Brett ÇABDAR. im ÇKDR. — 2) f. a) कटा gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. — b) कटी s. u. कटि. — 3) n. कट (als suff. betrachtet) Blütenstaub in अलावकट. उमा°, तिल° P. 5, 2, 29, Vārt. 1. Vop. 7, 78. Urspr. wohl nur Menge; vgl. कटक 5. und उत्कट. — 4) adj. eine Handlung vollziehend (क्रियाकार) TRIK. H. an.

कटक Uṇ. 5, 35. m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, a, 1. TRIK. 3, 5, 12. 1) Strang: अश्वकटक SUÇ. 1, 25, 11. अश्ववक्त्रकटक 101, 7. Vgl. कट 1, a. — 2) Ring, Reif; s. पूषकटक. Als Schmuck über die Fangzähne des Elefanten gezogen MED. k. 56 (काटक st. कटक). — 3) Arm-band AK. 2, 6, 3, 8. 3, 4, 1, 13. TRIK. 3, 3, 12. H. 663. an. 3, 16. MED. HĀ. 136. MĀKĪ. 38, 24. 165, 3, 7. ÇĀK. CH. 114, 5. BHĀG. P. 5, 3, 4. 6, 4, 33. DEV. 2, 25. SĪH. D. 4, 15. कटकवलर्येनी P. 5, 2, 123, Sch. सकृन्नामिकानामाङ्कं चकार कटकं करे KATHĀS. 9, 73, 83, 85. Am Ende eines adj. comp. f. आ KĀURAP. 16. — 4) Bergabhang AK. 2, 3, 5. 3, 4, 1, 18. TRIK. H. 1033. H. an. MED. = मेखला (daraus bei WILSON die Bed. Gürtel) BHAR. zu AK. ÇKDR. = सानु Tafelland VIÇVA im ÇKDR. गिरिकूटेषु दुर्गेषु नानाजनपदेषु च । जनाकीर्णेषु देशेषु कटकेषु परेषु च ॥ MBH. 4, 872. सरावरं दिव्यं तुङ्गाद्रिकटकाश्रितम् KATHĀS. 23, 247. अस्ति कल्याणकटकास्तव्यो भैरवो नाम व्याधः HIT. 34, 17. ततो ऽसौ (व्याधः) — कटकं (Thal) प्रविष्टः 44, 3. कटकात्तरेषु वैन्ध्येषु in den Vindhja-Thälern RAGH. 16, 31. गिरिकवती । प्रत्यङ्गामागमनप्रतीतः प्रफुल्लवृत्तेः वाटैरिव स्वैः KUMĀRAS. 7, 52. Hier vielleicht doppelsinnig: Bergabhang und Arme. कटकभूमि ÇIÇ. 4, 65. Diese Bed. schliesst sich an कट 1, b an. — 5) Arme, Heer = चक्र (COLEBR. und LOIS.: Kreis; WILS.: Kreis; Rad) AK. 3, 4, 1, 18. TRIK. 2, 8, 2. H. 746. H. an. HĀ. 262. स च दिग्विजयक्रमेणागत्य चन्द्रभागातीरे समावासितकटको वर्तते HIT. 39, 5. 97, 15. राजहंसस्य कटकं प्रस्थापितः 133, 7. अग्राच्च कटकं सर्वम् KATHĀS. 13, 45. fg. 4, 97. कटकं विभिडुः 13, 401. RĀGĀ-TAR. 3, 218. वाणिकटक m. Handelskarawane DAÇAK. 30, 19. — 6) Residenz eines Königs, राजधानी TRIK. H. an. MED. Stadt ÇABDAR. im ÇKDR. a village; a house or dwelling; a camp WILS. — 7) Seesalz MED.

कटकट m. ein Bein. Çiva's MBH. 12, 10364. — Vgl. कटङ्कट.

कटकटा onomat. vom Geräusch des Aneinanderreibens: मुष्टिभिश्च महाघोरैरन्योऽन्यमभिन्नघ्नतुः । ततः कटकटाशब्दे कभूव सुमकृत्मानोः MBH. 3, 11516. कटकटात्तमो कपोलावुभौ DHŪRTAS. 80, 14. Davon कटकटाप्य् aneinanderreiben: दन्तान्कटकटाप्य् mit den Zähnen knirschen R. 2, 35, 1.

कटकिन् (von कटक 4.) m. Berg TRIK. 2, 3, 1.

कटकीय adj. von कटक gaṇa अयूपादि zu P. 5, 1, 4.

कटकोल m. Spucknapf TRIK. 2, 6, 41. HĀ. 47.

कटक्य adj. = कटकीय gaṇa अयूपादि zu P. 5, 1, 4.

कटखादक (कट 1, n. + खा°) 1) adj. viel essend, gefräßig H. an. 5, 2. MED. k. 225. fg. — 2) m. a) Schakal. — b) Krähe MED. Statt dieser beiden Bedd. hat H. an.: मृङ्गारे वलिपुच्छयोः, wofür wahrscheinlich मृगालवलिपुच्छयोः zu lesen ist. — c) Glasgefäß H. an. MED.

कटघोष (कट + घोष) N. pr. einer Localität bei den Prāñkas; davon adj. °घोषीय P. 4, 2, 139, Sch.

कटङ्कट m. ein Bein. Çiva's (Gaṇeṣa's WILS.) MBH. 12, 10372. शालकटङ्कटौ JĀGĪ. 1, 284. Vgl. कटकट, कटङ्कट und कालकटङ्कट MBH. 13, 1172.

कटङ्कटरी f. Gelbwurz, = करिद्रा TRIK. 2, 4, 22. = दारुकरिद्रा RATNAM. im ÇKDR. SUÇ. 2, 327, 4.

कटनगर (कट + न°) N. pr. einer Localität bei den Prāñkas; davon adj. °नगरीय P. 4, 2, 139, Sch.

कटपल्लिकुञ्चिका f. SADDH. P. 4, 24, a. कटपल्लि° 19, a. कटपरि° 22, b. Wird durch Strohütte übersetzt. Das Wort zerlegt sich in कट Geflecht, Matte, पल्लि Haus und कुञ्चिका (?).

कटपल्लव (कट + प°) N. pr. einer Localität bei den Prāñkas; davon adj. °पल्लवीय P. 4, 2, 139, Sch.

कटपूतन m. ein best. gespenstisches Wesen: ein Kshatrija, der seinen Verpflichtungen nicht nachkommt, wird nach dem Tode wiedergeboren als: अमेध्यकुणापाशी कटपूतनः M. 12, 71. ein bes. Art Preta VJURP. 116. — Vgl. पूतना und अन्धपूतना.

कटपू (कट + पू P. 3, 2, 178, Vārt. 1. 6, 4, 83, Sch. Vop. 26, 71. 3, 65. m. 1) Wurm Uṇ. 2, 58. — 2) Würfelspieler H. an. 3, 535. MED. r. 132. Vgl. कट 1, d. — 3) ein Bein. Çiva's TRIK. 4, 1, 44 (कटपू). H. c. 47. H. an. MED. — 4) ein Rakshas H. an. MED. — 5) ein Vidjādhara Uṇ. H. an. MED.

कटभङ्ग (कट + भङ्) m. 1) das Abreissen des Kornes mit den Händen H. an. 4, 48. MED. g. 54. HĀ. 39. — 2) der Untergang eines Fürsten (vgl. कृत्रभङ्ग) H. an. MED.

कटभी f. N. verschiedener Pflanzen: 1) Cardiospermum Halicacabum Lin., eine jährige Pflanze, AK. 2, 4, 5, 15. MED. bh. 14. SUÇ. 2, 175, 1. 259, 2. 271, 4. 277, 11. — 2) = अयूरानिता ÇKDR. — 3) ein Baum (वृत्त-भेद) MED. = नाभिका, शौण्डी, पाटली, त्रिणिकी, मधुरीणु, तुद्रश्यामा, कै-उर्य, श्यामला RĀGĀN. im ÇKDR. — 4) = vulg. कौटाशिरिष RATNAM. im ÇKDR.

कटमालिनी (von कट + माला) f. berauschendes Getränk ÇABDAR. im ÇKDR.

कटम्ब m. 1) ein best. musikalisches Instrument Uṇ. 4, 83. — 2) Pfeil UṇĀDIK. im ÇKDR.